

Suunnan määrittelyn vuosi

Suomen Tieteellinen Kirjastoseura lähetti viime vuoden lopulla jäsenistölle kyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää, kuinka seuran toiminta tavoittaa jäsenistön. Kyselyllä haettiin palautetta siihen, kuinka tyytyväisiä jäsenet ovat seuran tarjontaan ja mihin suuntaan toimintaa tulisi kehittää?

Seuran jäsenmäärän kehitys on ollut laskusuunnassa viime vuosina, mutta se ei ole ainoa syy pohtia kehityksen suuntaa: niukat resurssit olisi järkevää käyttää parhaiten kohdennettuna.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus nostettiin esiin eräänä keskeisenä asiana niistä odotuksista, jotka seuraan kohdistetaan. Seuran odotetaan toimivan vaikuttajana linjauksillaan ja luovan pohjaa kantojen muodostamiselle järjestämässään tapahtumissa.

Nykytilanteessa kannanottoihin on myös tarvetta. Kirjasto- ja informaatioala on tulevana vuosina tiedonsaantiin ja rahoitukseen liittyen monien sellaisten kysymysten äärellä, joihin kaivataan näkemyksellisiä linjauksia seuraavien vuosien aikana. Toiminnan fokukseen tarvitaan uudelleenmäärittelyä ja siihen kysely antaa tueksi joitakin suuntia. Uuden hallituksen säästölinja saattaa tuoda eteen myös puhtaasti taloudellisia paineita ja uudelleenjärjestelyjen tarvetta, jos kolmas lukukausi otetaan käyttöön korkeakouluissa.

Seuran jäsenmäärä on pysytellyt kuudensadan tuntumassa, mihin voidaan olla vielä kohtalaisen tyytyväisiä. Jäsenistön alueellinen ja ikäjakauma osoittaa, että aktiivisimmat vastaajat tulivat Etelä-Suomesta tai Länsi-Suomesta ja edustivat valtaosaltaan yli 40-vuotiaita henkilöitä. Nämä tiedot paljastavat myös ongelmia. Ikääntyvä jäsenistö on eräs seuran suurista haasteista, mutta myös alueellinen tavoitavuus voisi olla laajempaa.

Verkon kautta toimimalla voitaisiin vinoumaa korjata, mitä ehdotettiin myös palautteessa. Verkkolähetyksiä kaivattiin tapahtumiin ja koulutuksiin, ja sosiaalisen median osuutta haluttiin laajemmaksi. Jälkimmäisen osalta oikeastaan ollaan jo melko aktiivisia. Facebook-kanavalla on tavoitettu yli 540 henkilöä: sosiaalisen median käyttäjissä myös nuoremman ikäluokan tavoittaminen onnistuu varmemmin. Verkkoviestien seurantatiedot kertovat myös sen, että viestintä Facebookin kautta on tehokasta: viesteillä on keskimäärin tavoitettu yli 200 jäsentä.

Koulutukseen ja työryhmissä työskentelyyn oltiin tyytyväisimpiä. Niiden katsottiin tukeneen hyvin verkostoitumista ja ajan tasalla pysymistä ammatillisessa osaamisessa. Molempien osalta esi-

tettiin kuitenkin myös runsaasti kehittämistarpeita, jotka heijastavat samalla monia kirjasto- ja informaatioalalla meneillään olevia muutostrendejä. Tutkimuksen ja opetuksen toimintamallit ja teknologiat kehittyvät, ja niiden seuranta on tullut yhä tärkeämmäksi. Kirjastojen työskentelytavoissa on myös lähestymistapojen uudelleen muotoutumista esimerkiksi tallennusformaattien ja sisällönkuvailun osalta. Palvelujen ja asiakkaiden kohtaamiseen tarvitaan uudenlaisia lähestymistapoja, jossa tietotuki myötäilee käyttäjien oppimisen ja tutkimuksen prosesseja. Ilmeistä tarvetta olisi myös muutoksien tarkasteluun kokonaisvaltaisemmin johtamisen ja palvelujen uudelleenmuotoilun näkökulmasta.

Kyselyn tuloksia kuulostellaan edelleen työryhmissä ja hallituksen kokouksissa. Suunnan muutokseen tullaan panostamaan myös kuluvan vuoden aikana.

- Päivikki Karhula